



učebnicové nakladatelství
od roku 1991



Role učebnic v primárním a sekundárním vzdělávání a role státu při jejich financování od roku 2020+

- **Helga Holtkamp**, Director, European Educational Publishers Group
- **Sonja Hinteregger-Euller**, Leiterin der Abteilung, Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
- Tisková konference 13:00 – 13:20
- Hyde Park 13:30 – 14:20

ROLE UČEBNIC

V PRIMÁRNÍM A SEKUNDÁRNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

A ROLE STÁTU PŘI JEJICH FINANCOVÁNÍ

OD ROKU 2020+

Pracovní verze ze dne 11. 11. 2019 určená k diskusi

2020+



Dokument o stavu učebnic v ČR
dostupný na:

www.fraus.cz/roleucebnic2020

Otázky

- Jaká je role moderní učebnice?
- Proč by měl učebnice financovat stát?



Vzdělávací prostředí kdysi



knihovna



učebnice

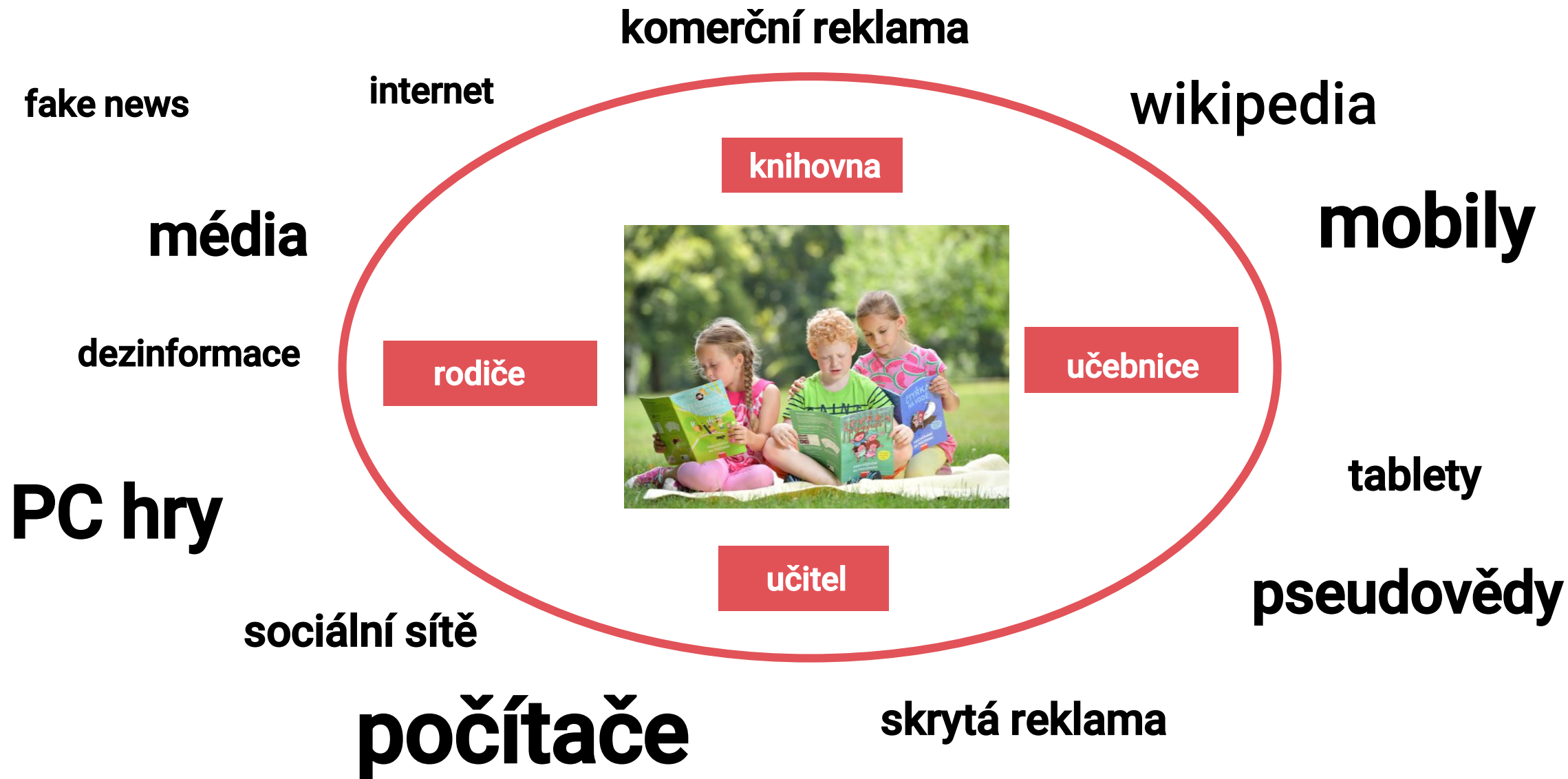


rodiče



učitel

■ Vzdělávací prostředí našich dětí




■ Nová role učebnic (ale i učitelů) v procesu vzdělávání

- irelevantní informace
- nepravdivé informace
- obrovské objemy informací
- nepřehledné informace
- komerčně personalizované

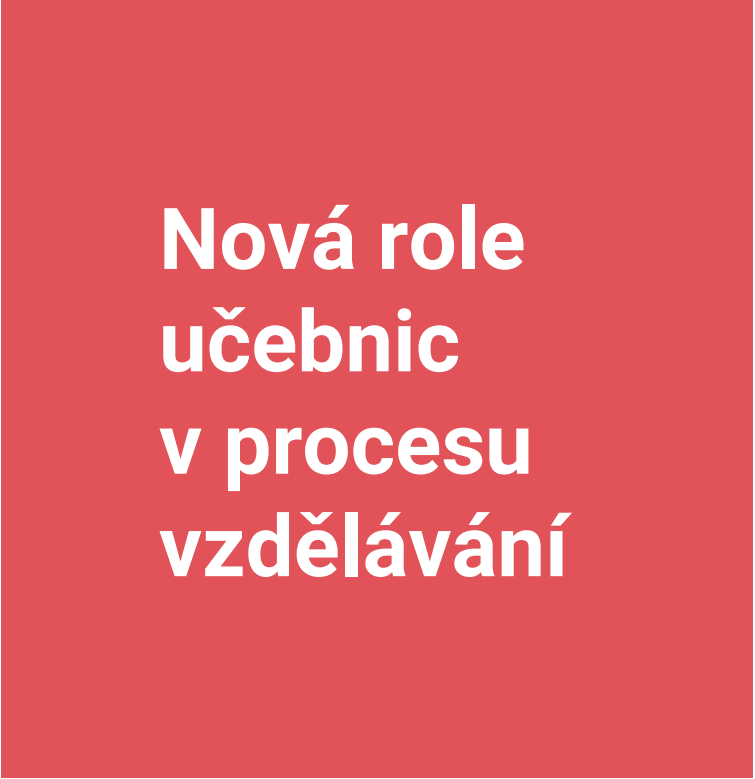


- relevantní k věku, účelu použití...
- ověřené informace
- přiměřený objem
- didakticky zpracované
- objektivně mnohostranné





Kdysi:
**kompence
nedostatku
informací**



**Nová role
učebnic
v procesu
vzdělávání**



Nyní:
**kompence
nadbytku
informací**

**Čím větší množství informací bude kolem nás,
tím významnější bude role učebnic.**

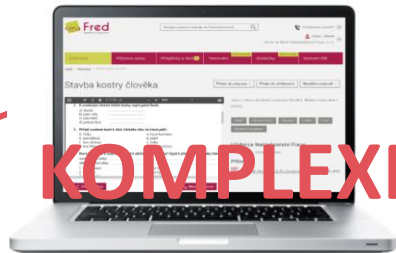
■ Učebnice není ~~kompendium~~.

■ **Moderní učebnice**

nezprostředkovává encyklopedické informace, aby následně vyžadovala jejich upevnění mechanickým opakováním, ale vytváří

sofistikované prostředí,

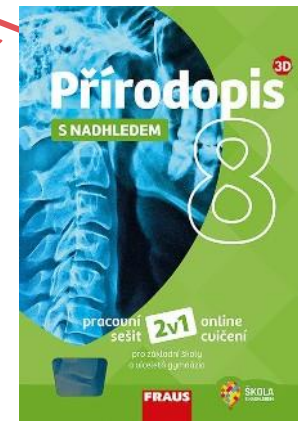
ve kterém je sám žák například schopen dovodit příslušný poznatek.



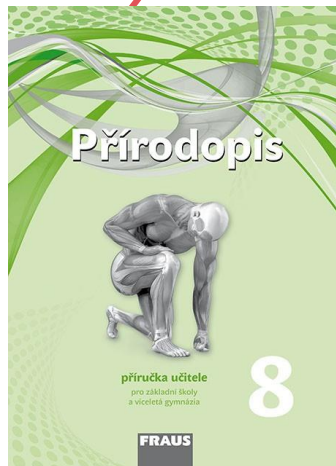
Digitální podpora učitele

UČEBNICE = KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVACÍ PROSTŘEDÍ

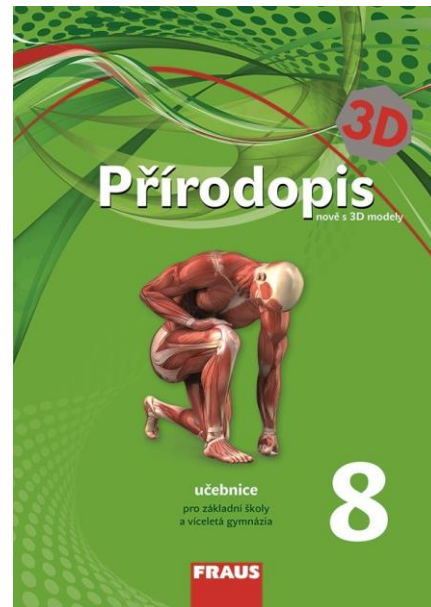
Individuální podpora žáka



Pracovní sešit



Podpora učitele



Tištěná učebnice



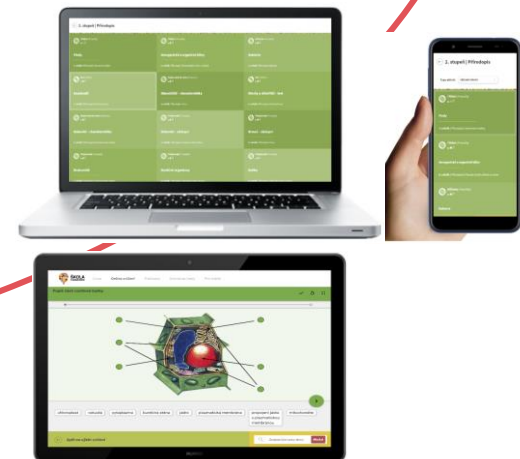
Prociňuj si více na www.skolasnahledem.cz,
zadej kód 480 047



Elektronická učebnice



Rozšířená realita



Co z toho vyplývá?

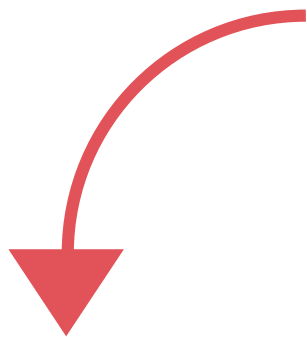
- Vývoj takového komplexního prostředí je extrémně drahý
- Hodnota učebnice nespočívá v ceně potištěného papíru, ale v hodnotě vzdělávacího obsahu (informační i didaktická složka)
- Vývoj musí být dlouhodobě predikovatelný jak z pohledu cílů vzdělávací politiky státu, tak i z pohledu financování učebnic



Proč by měl učebnice
financovat stát?



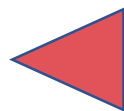
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



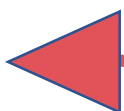
Platy učitelů

98,7 %

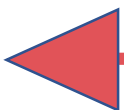
náhrada při dočasné
pracovní neschopnosti



zákonné pojištění
zaměstnavatele
za zaměstnance



DVPP včetně cestovních
náhrad

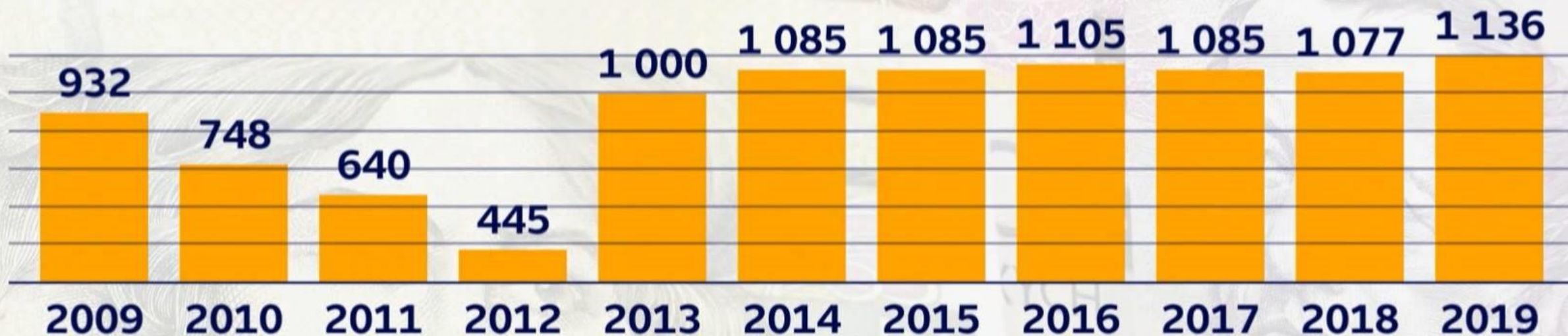


ONIV

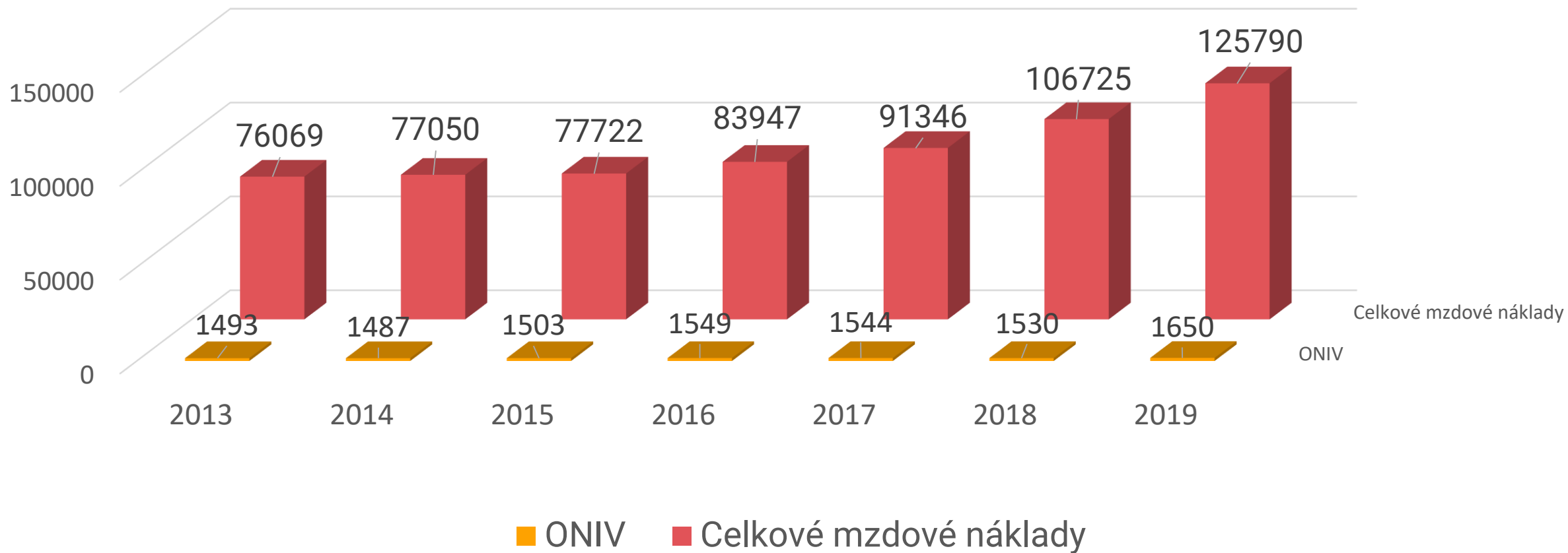
1,3 %

Vývoj ONIV v čase

Ostatní neinvestiční výdaje ve školství (v Kč za žáka, 6–14 let)

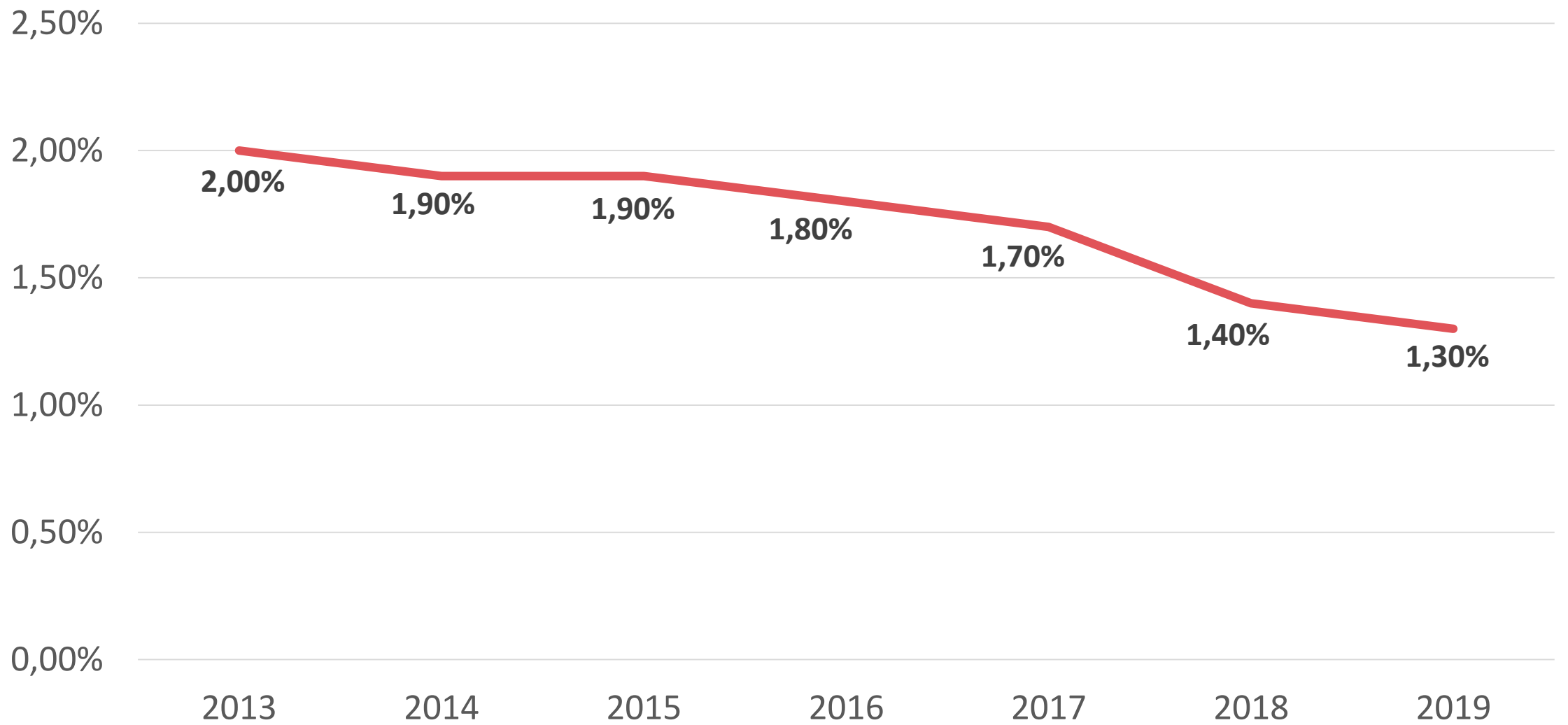


Zdroj: MŠMT



Mzdové náklady a ONIV v mil. Kč

(za trvání naposled platné metodiky: ONIV zahrnují nemocenskou, není vykazována její výše či podíl)



Poměr ONIV / mzdové náklady

Modely financování učebnic z pohledu státu

- Model ultraliberální
 - Stát učebnice nefinancuje vůbec – ČR, III. stupeň
- Model centrálně autoritativní
 - Stát vydává učebnice sám ve svém nakladatelství – Řecko
 - Stát schvaluje jen omezený počet učebnic (1 až 3) – Slovensko, Rumunsko, Bulharsko
- Model sociálně-tržní
 - Existuje volný trh
 - Stát nedeklaruje dobu používání učebnic – ČR (průměrná obnova 10 let)
 - Stát deklaruje maximální dobu užití – Německo, Dánsko (4 roky)
 - Stát umožňuje plnou obměnu učebnic každým rokem – Rakousko, ČR v 1. ročníku

Porovnání výdajů ČR s Rakouskem a Finskem

Země	Počet obyvatel v mil.	Průměrná mzda v eurech	Srovnání s ČR	Výdaje na učebnice v mil. Kč	Srovnání s ČR
Rakousko	8,8	2639	2,8x vyšší	2 780	6,7x vyšší
Finsko	5,5	2567	2,7x vyšší	3 085	11,9x vyšší
Česká republika	10,6	939	-	500	-

Závěr



Proč by měl učebnice financovat stát?

- Stejný přístup ke vzdělávání pro všechny děti
- Prorodinná politika
- Podpora vzdělanostní ekonomiky (kauzalita výdajů na vzdělávání a HDP) – výzkum CERGE-EI*
- Výdaje na učebnice jsou marginální v poměru k výdajům státu na platy resp. k celkovým veřejným výdajům na vzdělávání (5 tisícin)

Proč by měl učebnice financovat stát?

1

Hodnota učebnice nespočívá v ceně potištěného papíru, ale v hodnotě obsahu, který je smysluplným vzdělávacím nástrojem pro všechny děti bez rozdílu a který v nich vzbuzuje touhu objevovat a vzdělávat se.

Proč by měl učebnice financovat stát?

2

Stát nemůže nikdy zajistit špičkovou odbornou kvalitu a motivovanost u všech vyučujících, ale může poskytnout špičkové učebnice úplně všem dětem.

... a to již od roku 2020+

Děkuji za pozornost!



Ing. Jiří Fraus

Zakladatel a jednatel

Nakladatelství Fraus, s.r.o.
Edvarda Beneše 72
301 00 Plzeň
www.fraus.cz



+420 377 338 853



fraus@fraus.cz